

PATVIRTINTA

Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“
direktorės Violetos Kumžienės
2022-09-01 įsakymu Nr. V-96 (1.6)

VIDAUS KONTROLĒS TVARKOS APRAŠAS (Vidaus kontrolės politika – VKP)

**Rengėjai: Violeta Kumžienė, direktorė, Auksė Buožienė, direktoriaus pavaduotoja
ugdymui, Jūratė Gedvilienė, sekretorė**

Kuršėnai
2022m.

TURINYS

1.	BENDROSIOS NUOSTATOS	3
2.	VIDAUS KONTROLĒS TIKSLAI	4
3.	VIDAUS KONTROLĒS PRINCIPAI	5
4.	VIDAUS KONTROLĒS ELEMENTAI	5
6.	VIDAUS KONTROLĒS DALYVIAI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
7.	VIDAUS KONTROLĒS ANALIZĒ IR VERTINIMAS	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
8.	INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĒS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS	.
9.	BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
10.	PRIEDAI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“** (toliau – Lopšelis-darželis) vidaus kontrolės tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) – vidaus dokumentas, reglamentuojantis vidaus kontrolės tikslus, jų įgyvendinimo organizavimą Lopšelyje-darželyje ir darbuotojų, atliekančių joje vidaus kontrolę, pareigas ir atsakomybę.

2. Politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos LR Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme (toliau – Įstatymas) ir LR Buhalterinės apskaitos įstatyme.

Vidaus kontrolė – Lopšelio-darželio rizikos valdymui jo vadovo sukurta kontrolės sistema, padedanti siekti Įstatyme numatytų tikslų.

Vidaus kontrolės tvarkos aprašas – Lopšelio-darželio veiklos sričių vidaus kontrolės tvarkos aprašų, taisyklių ir kitų dokumentų, skirtų vidaus kontrolei Lopšelyje-darželyje sukurti ir įgyvendinti, visuma.

Lopšelio-darželio rizika – tikimybė, kad dėl Lopšelio-darželio rizikos veiksnių Lopšelio-darželio veiklos tikslai nebus įgyvendinti arba bus įgyvendinti netinkamai ir dėl to jis gali patirti nuostolių.

Lopšelio-darželio rizikos valdymas – Lopšelio-darželio rizikos veiksnių nustatymas, analizė ir priemonių, kurios sumažintų arba pašalintų neigiamą poveikį Lopšelio-darželio veiklai, parinkimas.

3. Bendra informacija apie Lopšelių-darželių:

Lopšelis-darželis – viešas juridinis asmuo, Šiaulių rajono savivaldybės biudžetinė, pelno nesiekianti įstaiga.

Lopšelis-darželis yra neformaliojo švietimo mokykla.

Vizija. Ugdymosi sėkmės ir asmeninės ūgties ikimokyklinė įstaiga.

Misija. Lopšelyje-darželyje visi vaikai unikalūs. Mes pasiryžę kiekvienam padėti atrasti ir sėkmingai tobulinti individualius gebėjimus, sudarant galimybes ugdyti(s) visas kompetencijas.

PRIORITETAI:

- Tobulėjimas – besimokanti bendruomenė.
- Savita, skatinanti veikti ugdymo(si) aplinka.

STRATEGINIAI TIKSLAI IR UŽDAVINIAI:

1. Tikslas. Siekti bendruomenės narių asmeninės ir profesinės ūgties.

Uždaviniai:

1.1. Kurti įtraukiojo ugdymo kultūrą, atsižvelgiant į kiekvieno vaiko galimybes, poreikius ir interesus.

1.2. Skatinti Lopšelio-darželio bendruomenės iniciatyvas, pasidalytosios lyderystės raišką.

1.3. Atnaujinti ikimokyklinio ugdymo(si) programą, užtikrinančią ugdymo(si) turinio kaitą.

2. Tikslas. Gerinti ugdymo(si) praktiką, skatinančią pokyčius ugdomojoje veikloje.

Uždaviniai:

2.1. Integruoti Erasmus+, eTwinning projektų veiklas į ugdomąjį procesą.

2.2. Diegti ir išbandyti inovatyvius ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) metodus.

3. Tikslas. Plėtoti prasmingą, įdomią ir auginančią edukacinę aplinką.

Uždaviniai:

3.1. Sudaryti galimybes vaikams ugdytis natūralioje ir virtualioje aplinkoje.

3.2. Gerinti Lopšelio-darželio materialinę bazę.

4. Lopšeliui-darželiui vadovauja direktorė Violeta Kumžienė.

5. Lopšelio-darželio veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų sąrašas pateikiamas šio Aprašo **2 priede**.

6. Lopšelio-darželio vidaus kontrolės reglamentavimas:

6.1. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas;

6.2. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas „Dėl Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nr. 1K-170;

6.3. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1K-389 „Dėl finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 1K-170 „Dėl Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“;

6.4. 2020 m. birželio 29 d. Nr. 1K-195 LR finansų ministro įsakymas „Dėl Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“ ir kitais teisės aktais.

7. Vidaus kontrolės įgyvendinimą Lopšelyje-darželyje reglamentuojančių Lopšelio-darželio vadovo įsakymų, nustatytų vidaus taisyklių, instrukcijų ir kitų vidaus kontrolės sistemos dokumentų sąrašas pateikiamas šio Aprašo **3 priede**.

8. Atsižvelgiant į nuolat kintančias ekonomines, reguliavimo ir veiklos sąlygas vidaus kontrolės tvarkos aprašo turinys yra periodiškai peržiūrimas ir atnaujinamas.

II SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI

9. Siekiant veiklos planavimo dokumentuose numatytų tikslų, Lopšelyje-darželyje sukurta vidaus kontrolė, kurios tikslas – padėti užtikrinti, kad Lopšelis-darželis:

9.1. laikytųsi teisės aktų, reglamentuojančių Lopšelio-darželio veiklą, reikalavimų;

9.2. saugotų turtą nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų;

9.3. vykdytų veiklą laikydamasis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu;

9.4. teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

10. Vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje įgyvendinama atsižvelgiant į Lopšelio-darželio veiklos ypatumus, laikantis vidaus kontrolės principų, apimant vidaus kontrolės elementus, integruojant vidaus kontrolę į Lopšelio-darželio veiklą ir pagrindinius valdymo procesus (planavimą, atlikimą, stebėseną), nustatant vidaus kontrolės dalyvių pareigas ir atsakomybę, nuolat tobulinant ir keičiant vidaus kontrolę, atsižvelgiant į pokyčius.

III SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS PRINCIPAI

11. Vidaus kontrolė įstaigoje įgyvendinama laikantis šių principų:

11.1. tinkamumas – vidaus kontrolė pirmiausia įgyvendinta tose įstaigos veiklos srityse, kuriose susiduriama su didžiausia rizika;

11.2. efektyvumas – vidaus kontrolės įgyvendinimo sąnaudos neviršija dėl atliekamos vidaus kontrolės gaunamos naudos;

11.3. rezultatyvumas – yra pasiekti vidaus kontrolės tikslai;

11.4. optimalumas – vidaus kontrolė yra proporcinga rizikai ir neperteklinė;

11.5. dinamiškumas – vidaus kontrolė yra nuolat tobulinama atsižvelgiant į pasikeitusias įstaigos veiklos sąlygas;

11.6. nenutrūkstamas funkcionavimas – vidaus kontrolė yra įgyvendinama nuolat.

IV SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTAI

12. Siekiant Lopšelio-darželio veiklos planavimo dokumentuose numatytų tikslų, įgyvendinama vidaus kontrolė, apimanti šiuos elementus ir juos apibūdinančius principus:

13. **Kontrolės aplinka:**

13.1. profesinio elgesio principai ir taisyklės – Lopšelio-darželio vadovas ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio principų ir taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto, Lopšelio-darželio vadovas formuoja teigiamą darbuotojų požiūrį į vidaus kontrolę. Darbo tvarkos principai yra reglamentuojami 2020 m. rugsėjo 23 d. patvirtintomis Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu Nr. V-48 (1.6) Darbo tvarkos taisyklėmis;

13.2. kompetencija – Lopšelio-darželio siekis, kad darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti. Darbuotojų kvalifikacija, kompetencija, darbo funkcijos, atsakomybės yra Lopšelio-darželio direktoriaus 2020 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. 22 (1.6) patvirtintuose pareigybių aprašymuose. Pareigybių aprašymų sąrašas pateiktas šio Aprašo **4 priede**;

13.3. valdymo filosofija ir vadovavimo stilius – Lopšelio-darželio vadovas palaiko vidaus kontrolę, nustato politiką, procedūras ir formuoja praktiką, skatinančią ir motyvuojančią darbuotojus siekti geriausių veiklos rezultatų, prižiūri, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė;

13.4. organizacinė struktūra – Lopšelyje-darželyje direktoriaus 2020 m. rugsėjo mėn. 7 d. įsakymu Nr. V-14 (1.6) patvirtinta organizacinė struktūra, kurioje nustatomas pavaldumas ir atskaitingumas, pareigos vykdant įstaigos veiklą ir įgyvendinant vidaus kontrolę. Lopšelio-darželio organizacinė valdymo struktūra pateikta šio Aprašo **1 priede**.

13.5. personalo valdymo politika ir praktika – Lopšelyje-darželyje suformuota tokia personalo politika, kuri skatina pritraukti, ugdyti ir išlaikyti kompetentingus darbuotojus.

14. Rizikos vertinimas:

14.1. rizikos veiksnių nustatymas – nustatyti galimi rizikos veiksniai (įskaitant korupcijos riziką), turintys įtakos Lopšelio-darželio veiklos tikslų siekimui. Taip pat nustatomi ir įvertinami pokyčiai, galintys reikšmingai paveikti vidaus kontrolę Lopšelyje-darželyje (išorės aplinkos (teisinio reguliavimo, ekonominių, fizinių veiksnių) pokyčių vertinimas, Lopšelio-darželio misijos, organizacinės struktūros ir kitų pokyčių vertinimas. Lopšelio-darželio veiklos planavimo dokumentuose aiškiai išskirti Lopšelio-darželio veiklos tikslai padeda tinkamai nustatyti ir įvertinti su jais susijusius rizikos veiksnius;

14.2. rizikos veiksnių analizė – įvertintas nustatytų rizikos veiksnių reikšmingumas ir jų pasireiškimo tikimybė bei poveikis veiklai. Atliekant rizikos veiksnių analizę rizikos veiksniai sugrupuoti pagal jų svarbą Lopšelio-darželio veiklai;

14.3. toleruojamos rizikos nustatymas – nustatyta toleruojama rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės);

14.4. reagavimo į riziką numatymas – priimti sprendimai dėl reagavimo į reikšmingą riziką, kurios pasireiškimo tikimybė didelė (numatytos priemonės rizikai mažinti iki toleruojamos rizikos). Galimi reagavimo į riziką būdai:

rizikos mažinimas – veiksmai, kuriais siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir (ar) poveikį veiklai iki toleruojamos rizikos. Rizika mažinama nustatant papildomas kontrolės priemones (tobulinant veiklos sričių procesus). Prireikus parengiamas rizikos valdymo planas, numatant jame rizikos mažinimo priemones, jų įgyvendinimo terminus ir atsakingus už priemonių įgyvendinimą darbuotojus;

rizikos perdavimas – rizikos perdavimas trečiosioms šalims (pavyzdžiui, draudžiant ar perkant tam tikras paslaugas);

rizikos toleravimas – rizikos prisiėmimas, kai rizikos pasireiškimo tikimybė ir poveikis veiklai neviršija nustatytos toleruojamos rizikos ir nesiimama jokių veiksmų rizikai mažinti;

rizikos vengimas – Lopšelio-darželio veiklos (ar jos dalies) nutraukimas, kai rizikos valdymo priemonėmis neįmanoma sumažinti veiklos rizikos iki toleruojamos rizikos.

Lopšelio-darželio rizikos vertinimo metodika ir vertinimo ataskaita, kurioje įvardinti pagrindiniai rizikos veiksniai, numatytos rizikos valdymo priemonės pateikta **7 priede**.

15. Kontrolės veikla:

15.1. kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas – parenkamos ir tobulinamos riziką iki toleruojamos rizikos mažinančios kontrolės priemonės:

Įgaliojimų, leidimų suteikimas – užtikrinama, kad būtų atliekamos tik Lopšelio-darželio vadovo nustatytos procedūros;

Prieigos kontrolė – sumažinama rizika, kad turtu ir dokumentais naudosis neįgalieji (nepaskirti) asmenys ir kad turtas ir dokumentai bus neapsaugoti nuo neteisėtų veikų;

Funkcijų atskyrimas – Lopšelio-darželio uždaviniai ir funkcijos priskirti atitinkamoms darbuotojų pareigybėms, kad darbuotojui(-ams) nebūtų pavesta kontroliuoti visų funkcijų (leidimo suteikimo, atlikimo, registravimo ir patikrinimo), siekiant sumažinti klaidų, apgaulių ir kitų neteisėtų veikų riziką. Funkcijų atskyrimas užfiksuotas Lopšelio-darželio direktoriaus patvirtintuose pareigybių aprašymuose ir organizacinėje schemeje;

Veiklos ir rezultatų peržiūra – periodiškai peržiūrimos veiklos sritys, procesai ir rezultatai, siekiant užtikrinti jų atitiktį Lopšelio-darželio tikslams ir reikalavimams, vertinama veikla teisėtumo, ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, palyginami ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatai su planuotais ir (arba) praėjusio ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatais;

Veiklos priežiūra – prižiūrima Lopšelio-darželio veikla (užduočių skyrimas, peržiūra ir tvirtinimas), kad kiekvienam darbuotojui būtų aiškiai nustatytos jo pareigos ir atsakomybė, sistemingai prižiūrimas kiekvieno darbuotojo darbas, prireikus periodiškai už jį atsiskaitoma;

15.2. technologijų naudojimas – parenkama ir tobulinama technologijų veikla (valdymo ir kontrolės mechanizmų, užtikrinančių Lopšelio-darželio informacinių technologijų sistemų veiklą bei tinkamą nustatytų veiklos priemonių kontrolę, kūrimas, saugos politikos taikymas, informacinių technologijų įsigijimo, priežiūros ir palaikymo procesų kontrolė ir kita veikla). Kompiuterinės įrangos priežiūros darbų paslauga perkama;

15.3. politikų ir procedūrų taikymas – kontrolės veikla įgyvendinama taikant atitinkamas Lopšelio-darželio politikas ir procedūras. Vidaus kontrolė reglamentuojama nustatant Lopšelio-darželio tikslus, organizacinę struktūrą, veiklos sritis ir vidaus kontrolės procedūras (pavyzdžiui, struktūrinėse schemeose, politikose, tvarkų aprašuose, taisyklėse ir kituose dokumentuose).

16. Informavimas ir komunikacija:

16.1. Lopšelio-darželio gaunamą, siunčiamą dokumentaciją tvarko ir įsakymus rengia bei registruoja sekretorius.

16.2. informacijos naudojimas – Lopšelis-darželis gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją, atitinkančią jai nustatytus reikalavimus ir palaikančią vidaus kontrolės veikimą;

16.3. vidaus komunikacija – nenutrūkstamas informacijos perdavimas Lopšelyje-darželyje, apimantis visas Lopšelio-darželio veiklos sritis ir organizacinę struktūrą. Tiek Lopšelio-darželio vadovas, tiek darbuotojai informuoti apie veiklos rezultatus, pokyčius, riziką ir vidaus kontrolės veikimą. Vidaus informacijos vartotojai tarpusavyje keičiasi informacija. Vidaus komunikacija Lopšelyje-darželyje vyksta darbinių posėdžių metu, vyksta keitimasis žodine informacija;

16.4. išorės komunikacija – informacijos perdavimas išorės informacijos vartotojams ir informacijos gavimas iš jų naudojant Lopšelyje-darželyje įdiegtas komunikacijos priemones. Išorės komunikacija vyksta su suinteresuotomis šalimis įvairiomis komunikacijos priemonėmis (el. paštu, telefonu, raštu, Lopšelio-darželio internetinėje svetainėje ir kt.), nepažeidžiant Lopšelyje-darželyje galiojančių asmens duomenų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lopšelio-darželio direktoriaus 2020 m. rugsėjo mėn. 21 d. įsakymu Nr. V-35 (1.6).

17. Stebėseną:

17.1. nuolatinė stebėseną ir (ar) periodiniai vertinimai – atliekama reguliari Lopšelio-darželio valdymo ir priežiūros veikla ir (ar) atskiri vertinimai, siekiant nustatyti, ar vidaus kontrolė

Lopšelyje-darželyje įgyvendinama pagal Lopšelio-darželio vadovo nustatytą vidaus kontrolės politiką ir ar ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas:

nuolatinė stebėseną – integruota į kasdienę Lopšelio-darželio veiklą ir atliekama darbuotojams vykdant reguliarią (atitinkamų Lopšelio-darželio veiklos sričių) valdymo ir priežiūros veiklą bei kitus veiksmus pagal pavestas funkcijas (atliekant savo pareigas);

periodiniai vertinimai – jų apimtį ir dažnumą lemia Lopšelio-darželio rizikos vertinimas ir nuolatinės stebėsenos rezultatai (nustačius tam tikrus veiklos trūkumus). Jie atliekami Šiaulių rajono savivaldybės administracijos vidaus auditorių ir kitų Lopšelio-darželio audito vykdytojų;

17.2. trūkumų vertinimas ir pranešimas apie juos – apie vidaus kontrolės trūkumus Lopšelyje-darželyje, nustatytus nuolatinės stebėsenos ir (ar) periodinių vertinimų metu, informuojamas Lopšelio-darželio vadovas ir kiti sprendimus priimančys darbuotojai. Trūkumai fiksuojami laisvos formos užrašuose.

V SKYRIUS

VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI

18. Lopšelio-darželio vidaus kontrolės dalyviai ir jų kompetencija nustatyta Įstatyme.

19. Lopšelio-darželio vadovas, siekdamas veiklos planavimo dokumentuose Lopšeliui-darželiui numatytų tikslų, organizuoja vidaus kontrolės kūrimą ir įgyvendinimą įstaigoje:

19.1. paskiria vidaus kontrolės politikos rengėją (-us);

19.2. prižiūri vidaus kontrolės politikos rengimo procesą;

19.3. paskiria vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančius darbuotojus;

19.4. užtikrina, kad būtų pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų Lopšelio-darželio audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

19.5. užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė ir vertinimas, atsižvelgiant į vidaus kontrolės stebėsenos rezultatus.

20. Vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą Lopšelyje-darželyje ir jos atitiktį Lopšelio-darželio vadovo nustatytai vidaus kontrolės politikai, atlikdami nuolatinę stebėseną, apimančią kiekvieną vidaus kontrolės elementą. Jie teikia Lopšelio-darželio vadovui informaciją apie vidaus kontrolės ir rizikos valdymą, vidaus kontrolės politikos įgyvendinimo trūkumus ir rizikos veiksnius.

21. Vidaus auditoriai, atlikdami vidaus auditą, tiria ir vertina vidaus kontrolę Lopšelyje-darželyje ir teikia Lopšelio-darželio vadovui rekomendacijas dėl vidaus kontrolės tobulinimo.

VI SKYRIUS

VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS

22. Lopšelio-darželio vadovas užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, kurios metu būtų įvertinami Lopšelio-darželio veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams, vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų pateikta informacija, vidaus ir kitų auditų rezultatai ir numatomos vidaus kontrolės tobulinimo priemonės. Vidaus kontrolės vertinimas pateikiamas **5 priede**.

23. Lopšelio-darželio vidaus kontrolė vertinama:

23.1. labai gerai - jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, vidaus kontrolės trūkumų nerasta;

23.2. gerai - jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos įstaigos veiklos rezultatams;

23.3. patenkinamai - jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką įstaigos veiklos rezultatams;

23.4. silpnai - jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai daro neigiamą įtaką įstaigos veiklos rezultatams.

24. Atlikus vidaus kontrolės analizę ir vertinimą, Lopšelio-darželio vadovas gali siūlyti vidaus auditoriams atlikti tam tikrų Lopšelio-darželio veiklos sričių vidaus auditą.

25. Lopšelio-darželio vidaus įsivertinimui atlikti kiekvienais metais direktorius įsakymu sudaro darbo grupę.

26. Vidaus kontrolė Lopšelyje-darželyje nuolat tobulinama, atsižvelgiant į vidaus kontrolės analizės ir vertinimo rezultatus (pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus).

VII SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS

27. Informacijos, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė, apibendrinimą pagal atsakingų darbuotojų pateiktą informaciją organizuoja Lopšelio-darželio vadovo paskirtas darbuotojas.

28. Lopšelio-darželio vadovas kiekvienais metais iki kovo 1 dienos Finansų ministerijos rašytiniu prašymu, teikia šią informaciją apie vidaus kontrolės įgyvendinimą įstaigoje (**6 priedas**):

28.1. ar Lopšelyje-darželyje nustatyta vidaus kontrolės politika ir ar ji veiksminga;

28.2. kaip Lopšelyje-darželyje kuriama ir įgyvendinama vidaus kontrolė, atitinkanti vidaus kontrolės principus ir apimanti visus vidaus kontrolės elementus;

28.3. ar atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, įvertinami Lopšelio-darželio veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams;

28.4. ar pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų Lopšelio-darželio audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

28.5. Lopšelio-darželio vidaus kontrolės vertinimas.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Visi už veiklos kontrolę atsakingi asmenys privalo laiku ir kokybiškai atlikti savo kontrolės pareigas, privalo siekti, kad kontrolė Lopšelyje-darželyje būtų veiksminga, t. y. patys privalo vykdyti kontrolę savo konkrečios veiklos aplinkoje ir atsakyti už jos nevykdymą.

30. Lopšelio-darželio darbuotojai, pastebėję šios vidaus kontrolės politikos pažeidimus, apie juos privalo informuoti Lopšelio-darželio vadovą.

31. Lopšelio-darželio darbuotojai turi teisę raštu Lopšelio-darželio vadovui teikti vidaus kontrolės politikos ir veiklos kontrolės tobulinimo pasiūlymus.

32. Lopšelio-darželio vadovas užtikrina, kad būtų pašalinti veiklos kontrolės srityje atsakingų asmenų nustatyti trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai.

33. Aprašas keičiamas, stabdomas jo galiojimas ar jis pripažįstamas netekusiu galios Lopšelio-darželio vadovo įsakymu.

IX SKYRIUS

PRIEDAI

1 priedas: Lopšelio-darželio organizacinė valdymo struktūra.

2 priedas: Lopšelio-darželio veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų sąrašas.

3 priedas: Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymų, nustatytų vidaus taisyklių, instrukcijų ir kitų vidaus kontrolės sistemos dokumentų sąrašas.

4 priedas: Lopšelio-darželio darbuotojų pareigybių aprašymų sąrašas.

5 priedas: Vadaus kontrolēs vertinimas.

6 priedas: Finanšu ministērijai teikiama informācija apie vadaus kontrolēs īgyvendinimā.

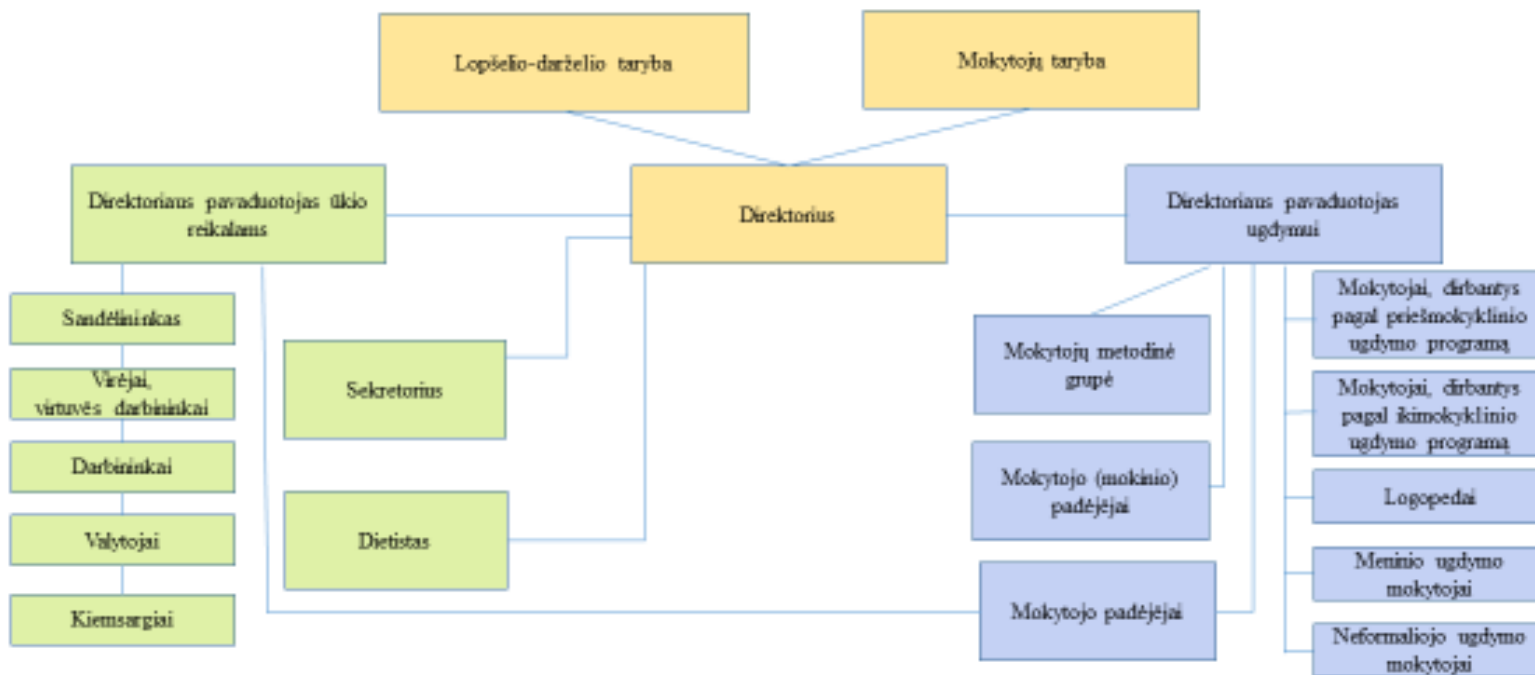
7 priedas: Rizikos vertinimo metodika ir ataskaita.

VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

1 priedas

Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ organizacinė valdymo struktūra

Lopšelio-darželio veiklą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai;
2. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (Žin., 1991, Nr.23-593; 2011, Nr. 38-1804);
3. Lietuvos Respublikos Seimo 2003-08-20 nutarimas Nr. IX – 1569 „Dėl vaiko gerovės valstybės politikos koncepcijos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 52-2316);
4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-04-18 įsakymas Nr. ISAK – 627 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“ (Žin., 2005, Nr. 52-1752; 2011, Nr. 71-3448);
5. Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, – 2012;
6. Jungtinių tautų vaiko teisių konvencija, ratifikuota 1995 m. liepos 3 d;
7. Lietuvos Respublikos įstatymas Nr. I – 983;
8. **Valstybinė švietimo 2013-2022 metų strategija – 2013;**
9. **Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa – K.: Švietimo aprūpinimo centras, 2014;**
10. Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos, Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, 2015;
11. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2017;
12. Lietuvos Respublikos sprendimai;
13. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimai ir kt.

Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymų, nustatytų vidaus taisyklių, instrukcijų ir kitų vidaus kontrolės sistemos dokumentų sąrašas:

1. Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymai:
2. Instrukcijos:
3. Taisyklės ir tvarkos:
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ darbuotojų etikos kodeksas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-11-30 įsakymu Nr. V-74 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-23 įsakymu Nr. V-48 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ darbuotojų asmens duomenų saugojimo politika, patvirtinta Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-21 įsakymu Nr. V-35 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ veiklos kokybės įsivertinimo metodika, patvirtinta Lopšelio-darželio direktoriaus 2021-02-23 įsakymu Nr. V-32 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ valstybės lygios ekstremalios situacijos metu dėl COVID-19 ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašas;
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-04 įsakymu Nr. V-11 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ vaiko asmens teisių garbės ir orumo apsaugos reglamentas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-17 įsakymu Nr. V-29 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ smurto, patyčių ir prevencijos įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-21 įsakymu Nr. V-38 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-22 įsakymu Nr. V-46 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ vaikų turizmo renginių organizavimo aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-12-23 įsakymu Nr. V-86 (1.6);
  - Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ pirmosios pagalbos organizavimo tvarkos parašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2021-01-14 įsakymu Nr. V-2 (1.6);

VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ vaikų apžiūros dėl asmens higienos, pedikuliozės ir niežų tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2021-01-14 įsakymu Nr. V-6 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ darbuotojų veiksmų vaikui susirgus ar patyrus traumą įstaigoje ir teisėtų vaiko atstovų informavimo apie įstaigoje patirtą traumą ar mūsų sveikatos sutrikdymą tvarka, patvirtinta Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-02 įsakymu Nr. V-9 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ tėvų (globėjų) informavimo ir švietimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2021-01-14 įsakymu Nr. V-3 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ ugdomosios veiklos stebėsenos tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-12-03 įsakymu Nr. V-77 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo elektroninio dienyno „Mūsų darželis“ tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-12-16 įsakymu Nr. V-81 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ lygių galimybių politika ir jos įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-21 įsakymu Nr. V-37 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnai lopšelio-darželio „Žiedelis“ darbo tarybos skyrimo ir tvirtinimo tvarka, patvirtinta Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-15 įsakymu Nr. V-26 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ mokytojų kvalifikacijos tobulinimo tvarka, patvirtinta Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-10-13 įsakymu Nr. V-60 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tvarka, patvirtinta Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-21 įsakymu Nr. V-36 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ korupcijos prevencijos tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-21 įsakymu Nr. V-39 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ darbuotojų veiklos vertinimo ir metinio veiklos vertinimo pokalbio su darbuotoju tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-12-11 įsakymu Nr. V-79 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ krizių valdymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-21 įsakymu Nr. V-40 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ pareigybių, įtrauktų į konkursinių pareigų sąrašą, konkursų tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-18 įsakymu Nr. V-34 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ darbuotojų nuotolinio darbo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-11-09 įsakymu Nr. V-68 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ darbuotojų darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-21 įsakymu Nr. V-41 (1.6);

VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-09-14 įsakymu Nr. V-25 (1.6);
- Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ paramos gavimo, panaudojimo ir apskaitos tvarka, patvirtinta Lopšelio-darželio direktoriaus 2020-11-12 įsakymu Nr. V-70 (1.6).

4 priedas

Lopšelio-darželio darbuotojų pareigybių aprašymų sąrašas:

1. Direktoriaus pareigybės aprašymas, patvirtintas Šiaulių rajono savivaldybės mero 2020-06-10 potvarkiu Nr. MK-65 (2.7E).
2. Lopšelio-darželio **direktoriaus 2022-08- įsakymu Nr. V- (1.6)** patvirtintų darbuotojų pareigybių aprašymai:
  - Direktoriaus pavaduotojas ugdymui,
  - Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams,
  - Sekretoriaus,
  - Mokytojo, dirbančio pagal ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programas,
  - Meninio ugdymo mokytojo,
  - Mokytojo, dirbančio pagal neformaliojo ugdymo programas,
  - Logopedo,
  - Auklėtojo padėjėjo,
  - Dietisto,
  - Sandėlininko,
  - Virėjo,
  - Virtuvės darbuotojo,
  - Kiemsargio,
  - Darbininko,
  - Valytojo.

VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

5 priedas

Vidaus kontrolės vertinimas

Eil. Nr.	Vidaus kontrolės elementas	Vertinimas				Pagrindimas
		Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Silpnai	
1.	<u>Kontrolės aplinka:</u>					
1.1.	<i>Profesinio elgesio principai ir taisyklės</i>					
1.2.	<i>Kompetencija</i>					
1.3.	<i>Valdymo filosofija ir vadovavimo stilius</i>					
1.4.	<i>Organizacinė struktūra</i>					
1.5.	<i>Personalo valdymo politika ir praktika</i>					
2.	<u>Rizikos vertinimas</u>					
3.	<u>Kontrolės veikla</u>					
3.1.	<i>Kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas</i>					
3.2.	<i>Technologijų naudojimas</i>					
3.3.	<i>Politikų ir procedūrų taikymas</i>					
4.	<u>Informavimas ir komunikacija</u> (informacijos naudojimas, vidaus ir išorės komunikacija)					
5.	<u>Stebėsena</u>					

Bendras vidaus kontrolės vertinimas:

Vertinimo data: Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas.

VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

6 priedas

Finansų ministerijai teikiama informacija apie vidaus kontrolės įgyvendinimą

Eil. Nr.	Klausimas	Taip/Ne	Pagrindimas
1.	Ar įstaigoje nustatyta vidaus kontrolės politika ir ar ji veiksminga?		
2.	Kaip įstaigoje kuriama ir įgyvendinama vidaus kontrolė, atitinkanti vidaus kontrolės principus (tinkamumo, efektyvumo, rezultatyvumo, optimalumo, dinamiškumo, nenutrūkstamo funkcionavimo) ir apimanti visus vidaus kontrolės elementus (kontrolės aplinką, rizikos vertinimą, kontrolės veiklą, informavimą ir komunikaciją, stebėseną)?		
3.	Ar atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, įvertinami įstaigos veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams?		
4.	Ar pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų įstaigos audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai?		
5.	Įstaigos vidaus kontrolės vertinimas		PRIDEDAMAS

VIDAUS KONTROLĒS TVARKOS APRAŠAS

**Šiaulių r. Kuršėnų lopšelis-darželis
„Žiedelis“****RIZIKOS VERTINIMO
METODIKA****Pagrindiniai rizikos valdymo tikslai:**

- Padėti Lopšeliui-darželiui veiksmingiausiu ir efektyviausiu būdu pasiekti užsibrėžtus tikslus.
- Padėti Lopšelio-darželio vadovui reaguoti ir sumažinti veiklos pablogėjimo tikimybę, pagerinti įstaigos veiklą, priimti sprendimus dėl galimų veiklos pokyčių ateityje.

Norint pasiekti šiuos tikslus, įstaiga nustato rizikos veiksnius, atlieka rizikos veiksnių analizę, nustato toleruojamą riziką, numato reagavimo į riziką būdus ir priemones, vertina reagavimo į riziką priemonių rezultatyvumą.

KOKYBINIS RIZIKOS VERTINIMAS

Rizika nustatoma pagal du (2) parametrus:

Tikimybė - kokia galimybė, kad žala atsiras.

Tikimybės vertinimas:

Labai tikėtina:	Tikimybė, kad įvykis įvyks, yra didelė
Gana tikėtina:	Tikimybė, kad įvykis įvyks, vertinama kaip pakankamai reali
Tikėtina	Įvykis gali įvykti
Nelabai tikėtina	Įvykis įmanomas, tačiau nelabai tikėtinas
Mažai tikėtina	Nėra numatoma, kad įvykis įvyks

Poveikis - pasekmių, padarytos žalos rimtumas.

Poveikio vertinimas:

Kritinis	Poveikis siejamas su Lopšelio-darželio veiklos sutrikimais, kurie gali sąlygoti tikslų nepasiekimą.
Reikšmingas	Poveikis siejamas su Lopšelio-darželio veiklos sutrikimais, kurie gali turėti reikšmingų padarinių jos tikslų pasiekimui.
Vidutinis	Poveikis turi tam tikrą neigiamą poveikį tikslų pasiekimui.
Nežymus	Trumpalaikio pobūdžio ir nesąlygojantis reikšmingo veiklos sutrikimo įvykis.

VIDAUS KONTROLĒS TVARKOS APRAŠAS

Nereikšmingas	Poveikis beveik neveikia Lopšelio-darželio veiklos, būna susijęs su veiklos sutrikimais, kurie neturi pastebimos įtakos teikiamoms paslaugoms ir atliekamų užduočių vykdymui.
---------------	---

M - maža rizika
V - vidutinė rizika,
D - didelė rizika

Maža rizika priskiriama prie **toleruojamos** rizikos.

Toleruojama rizika - tai rizika, kurios valdyti nėra poreikio ar galimybės (gali būti toleruojama nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės)

		Tikimybė				
		Mažai tikėtina (1 balas)	Nelabai tikėtina (2 balai)	Tikėtina (3 balai)	Gana tikėtina (4 balai)	Labai tikėtina (5 balai)
Poveikis	Nereikšmingas (1 balas)	M	M	M	V	V
	Nežymus (2 balai)	M	M	V	V	V
	Vidutinis (3 balai)	M	V	V	V	D
	Reikšmingas (4 balai)	V	V	V	D	D
	Kritinis (5 balai)	V	V	D	D	D

REAGAVIMAS Į RIZIKĄ

MAŽA RIZIKA

Esamos rizikos valdymo priemonės yra pakankamos, nereikia imtis papildomų veiksmų. Kartą per metus atliekama rizikos stebėseną.

VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

VIDUTINĖ RIZIKA	Riziką reikia reguliariai stebėti, kas pusė metų atlikti rizikos svarbos dinamikos įvertinimą. Dėti pastangas rizikos sumažinimui iki toleruojamos rizikos. Parengiami prevenciniai veiksmai.
DIDELĖ RIZIKA	Vadovybės sprendimo reikalaujanti rizika. Siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir poveikį iki toleruojamos rizikos. Rizika mažinama nustatant papildomas kontrolės priemones. Parengiamas rizikos valdymo planas.

Vartojami terminai ir sąvokos:

Datos: Nurodomos dokumento parengimo ir peržiūros (atnaujinimo) datos, už parengimą ir peržiūrą atsakingi asmenys.

Veiklos sritis: rizikos valdymas organizuojamas pagal keturias veiklos sritis (strateginių tikslų, veiklos tikslų, atsakomybės tikslų atitikties tikslų įgyvendinimas)

Rizikos veiksniai: aplinkybės, galinčios daryti neigiamą poveikį įstaigos veiklai.

Prevenciniai veiksmai: veiksmai, kurių reikia imtis siekiant užkirsti kelią, sumažinti arba perkelti riziką.

Atsakingi asmenys: Individas atsakingas už tai, kad rizikai užkirsti būtų tinkamai imtasi atsakomųjų priemonių.

Prevencinių veiksmų rezultatyvumas: pritaikytų prevencinių priemonių įvertinimas po tam tikro laiko.

VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

RIZIKOS VERTINIMAS IR VALDYMAS

Šiaulių r. Kuršėnų lopšelis-darželis
„Žiedelis“

PARENGTA: Pareigos, Vardas, Pavardė Data
PERŽIŪRĖTA: Pareigos, Vardas, Pavardė Data

LEIDIMAS

Veiklos sritis	Rizika	Rizikos veiksniai (priežastys)	Rizikos vertinimas			Prevenciniai veiksmai	Atsakingi asmenys	Prevencinių veiksmų rezultatyvumas
			Tikimybė	Poveikis	Vertinimas			

ŠIAULIŲ R. KURSĒŅŪ LOPŠĒLIS-DARŽĒLIS „ŽIEDELIS“

Rizikos valdymo plans Nr. 1

Rizikos identifikavimas

Rizikos aprašymas

Atlikimo data :

Atsakingas darbuotojas :

Trumpas darbŪ aprašas
(pagrindinēs atsakomybēs, atlikimo datos)

VIDAUS KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

5 priedas

Dokumentų istorija

Šiaulių r. Kuršėnų lopšelis-darželis „Žiedelis“

DOKUMENTAS:				VIDAUS KONTROLĖS POLITIKA	
Eil. Nr.	LEIDIMO NR.	Dokumento įsigaliojimo data	DOKUMENTO PERŽIŪROS DATA	Atlikti ankstesnio LEIDIMO keitimai / DOKUMENTO PERŽIŪROS REZULTATAI	Keitimus / PERŽIŪRĄ atliko